

Datum: 2022-12-21
Diarienummer: 1.1.4-2021-0209
Avdelningen för ledningsstöd

Ledningens svar

Under 2022 har ett team från revisionsmyndigheterna i Norge och Förenade kungariket genomfört en kollegial granskning av Riksrevisionen. Den har inriktats mot de delar av verksamheten som inverkar på vårt sätt att genomföra granskning.

I det här svaret kommenterar Riksrevisionens ledning de iakttagelser och rekommendationer som teamet lämnar i sin rapport. Svaret har beretts i myndighetens ledningsgrupp och är beslutat av riksrevisor.

Vår samlade bedömning är att teamet har gjort ett mycket gediget arbete med intressanta slutsatser och rekommendationer som Riksrevisionen kan överväga i det ordinarie utvecklingsarbetet. Syftet med den kollegiala granskningen är därmed uppnått.

Ledning och styrningsprocesser vid Riksrevisionen

Vi håller med om att nuvarande styrmodell fungerar väl och framgångsrikt hanterar de utvecklingsbehov av myndighetens styrning som de nya riksrevisorerna identifierade när de tillträdde 2017.

Vi förstår synpunkten att de huvudsakliga riskerna i långsiktig plan kanske är alltför övergripande för att på ett bra sätt ange granskningens inriktning. Den synpunkten, liksom rapportens förslag om arbetssätt för att utveckla mer specifika risker, är tankeväckande och utgör ett värdefullt underlag i vårt fortsatta utvecklingsarbete med den strategiska planeringen. Inte minst gäller det framställningen i Riksrevisionens långsiktiga plan och beskrivningen av de långsiktiga målen.

Vår strategiska kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är kanske vår viktigaste strategiska fråga. Vi konstaterar att den är en utmaning för alla offentliga revisionsmyndigheter eftersom det dels ställs nya krav på revisorer, dels råder brist på revisorer.

Teamet pekar på flera viktiga utmaningar för Riksrevisionens kompetensförsörjning och kommer med värdefulla inspel. Utifrån vår kompetensförsörjningsstrategi arbetar vi för att vara en attraktiv arbetsgivare som rekryterar, utvecklar och avvecklar medarbetare på ett professionellt sätt. Det kan exempelvis ske genom ökade förutsättningar för cirkulation inom myndigheten, sekundering och genom utbildningssatsningar. Vi har påbörjat ett arbete för att förstärka vårt arbetsgivarvarumärke.

Däremot delar vi inte teamets slutsatser om vår kompetensförsörjning och -profil inom effektivitetsrevisionen. Vi bedriver utvärderingsinriktad granskning. För att åstadkomma granskningar av hög kvalitet behöver vi effektivitetsrevisorer som behärskar sak, metod och revision. Vår utgångspunkt är att vi tar del av mer specifik kompetens genom att ta in referenspersoner, anlita konsulter och intervjua olika experter.

Vårt digitaliseringsarbete

Vi håller med om att vi gör rätt som centraliserar våra digitala resurser och att detta är väl mottaget på myndigheten. Riksrevisionens utvecklings- och förvaltningsmodell (UFM) är viktig i vårt arbete att bli en mer digitaliserad myndighet. Den centraliserade förvaltningen av våra digitala resurser utvecklas kontinuerligt och i den riktning som rapporten pekar. Bland annat genom nya arbetsformer för rådet för utveckling och förvaltning (UFR) och en förändrad sammansättning av dess medlemmar. Vår interna kommunikation av de digitala utvecklingsprojekten utvecklas fortsatt i linje med teamets rekommendationer.

Vi ska fortsatt vara relevanta

För att fortsätta vara relevanta för våra intressenter behöver vi vidareutveckla våra metoder för hur vi väljer vad vi ska granska. En framgångsfaktor är arbetet med vår strategiska planering och de metoder vi utvecklar för den. Vi kan också bli bättre på att samla in och bearbeta information från vår uppföljning.

Vi värnar fortsatt en nära relation till riksdagen och dess utskott och kan bland annat utnyttja utskottsbesöken hos Riksrevisionen och utfrågningen av riksrevisor i riksdagen för att informera om hur vi planerar vår granskning och följer upp resultatet av den.

En väl fungerande kommunikation

Den formella externa rapporteringen av Riksrevisionens granskningsrapporter fungerar väl, samtidigt som den går att utveckla i linje med förslagen i rapporten. Vi överväger kontinuerligt om vår kommunikation med olika externa målgrupper bör fördjupas för att öka kunskapen om Riksrevisionens roll och verksamhet samt granskningens resultat. Genom vår kommunikation vill vi även göra Riksrevisionen mer känd och bidra på ett positivt sätt till vårt arbetsgivarvarumärke.

Riksrevisionen arbetar fortsatt med att använda klarspråk och följer upp att riktlinjerna tillämpas och att vi är lätta att förstå. Det kan vi göra på olika sätt. Vi håller med om att det är positivt med mer grafik i vår rapportering och kommunikation och vi fortsätter arbeta med det på vår webbplats. Vi behöver hantera att det är kostsamt och tidskrävande att skapa tillgänglig grafik.

Effektivitetsrevisionens granskning

Riksrevisionen instämmer i huvudsak i teamets analys och rekommendationer. Vårt utvecklingsarbete av planeringen av granskningens inriktning kan bland annat utgå från följande utgångspunkter för vad vi behöver förbättra och vidareutveckla:

Fokus på hushållning, resursutnyttjande och måluppfyllelse

Våra granskningar behöver ännu tydligare utgå från, inriktas mot och relatera till hushållning, resursutnyttjande och måluppfyllelse (3E). Det gäller även slutsatser, konsekvensanalyser och rekommendationer. Vi fortsätter vårt utvecklingsarbete i denna del.

Tydligare finansiell kontext

Vi delar teamets synpunkt att våra granskningar tydligare behöver utgå från, knyta an till och beskriva den finansiella kontexten. Det grundläggs även i riksdagens uttalanden om att våra granskningar ska inriktas mot områden som ur ett principiellt eller kvantitativt perspektiv har stor betydelse i statsbudgeten. Den finansiella kontexten bör ges ett större fokus än idag i våra granskningar. Det behöver tydliggöras när vi anger motiv till granskningen, i genomförandet och när vi kommunicerar resultatet av den. Det arbete vi inledde för ett antal år sedan inom kraftsamlings- och omvärldsanalysarbetet med 3P (pengar, problem och prioritering) är i linje med teamets synpunkter.

Konkreta och handlingsinriktade rekommendationer

Vi behöver skriva fram iakttagelser, slutsatser och rekommendationer tydligare och mer konkret i våra rapporter. Det är nödvändigt för att våra mottagare ska kunna förstå och agera utifrån resultaten i våra granskningar. Åtgärder för att stärka arbetet med 3E och finansiell kontext samt den pågående satsningen på klarspråk för effektivitetsrevisionen stödjer detta.

Vår bedömning är att vissa av teamets rekommendationer inte passar i den svenska kontexten med utvärderingsinriktad effektivitetsrevision. Det avser exempelvis teamets slutsatser om tidssättning av rekommendationer.

Vår kvalitetssäkring

Utöver detta har teamet iakttagit att vår kvalitetssäkring i huvudsak fungerar väl, men att den kan dokumenteras bättre så att det framgår vilka justeringar som i praktiken har vidtagits inom ramen för kvalitetssäkringen och vad de lett till.

Den årliga revisionens granskning

Riksrevisionen uppskattar arbetet som ligger bakom rekommendationerna och kommer att överväga hur de kan omhändertas i vårt kontinuerliga arbete med revisionsmetodik.

Planering av granskning

I fråga om vår användning av räkenskapspåståenden lämnar teamet värdefulla synpunkter som vi kan utgå från i vårt arbete att utveckla granskningsplaneringen. Det är värt att överväga om vi ska identifiera räkenskapspåståenden även för poster med låg risk eftersom det kan underlätta för revisorn att förstå risken och att identifiera lämpliga revisionsåtgärder.

Övriga frågor om granskningen

Vi har förståelse för teamets uppfattning att det kan finnas fördelar med en standardiserad kontoplan för hela statsförvaltningen och konstaterar att vi har möjlighet att ta upp detta i vår fortsatta dialog med Ekonomistyrningsverket. På kort sikt bedömer vi att ett större hinder för effektiv datafångst är att myndigheter använder olika it-system och att inte alla myndigheter använder Statens Servicecenter. I det sammanhanget vill vi också understryka att det saknas standardiserade lösningar för att dela data mellan myndigheter. Riksrevisionen ser att det finns flera områden där effektiviteten i tillgång till data för analyser kan förbättras.